

Inkluudiosuunnitelma

Portaan koulu 2026–2027

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja osallisuus

Portaan koulussa inkluusion lähtökohtana on yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden edistäminen. Tavoitteena on tarjota jokaiselle oppilaalle mahdollisuus osallistua opetukseen ja koulun toimintaan omana itsenään ja omista lähtökohdistaan käsin. Oppilaiden erilaiset vahvuudet, kiinnostuksen kohteet ja oppimisen tarpeet huomioidaan koulun arjessa. Jokaiselle oppilaalle pyritään luomaan kokemus siitä, että hän on hyväksytty ja tärkeä osa omaa luokkaansa ja koko kouluyhteisöä.

Oppilaille tarjotaan erilaisia vaihtoehtoja oppimiseen ja työskentelyyn sekä mahdollisuuksia vaikuttaa omaan oppimiseensa. Oppilaiden ajatuksia ja toiveita kuullaan myös koulun yhteisissä asioissa. Oppilaskuntatoiminnan kautta oppilaat pääsevät osallistumaan koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.

Inklusiota tukevat käytännöt

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen suunnittelun pohjana ovat huoltajien, opettajien, koulunkäynninohjaajien ja erityisopettajan havainnot sekä oppilaan omat kokemukset oppimisestaan ja tuen tarpeistaan. Kodin ja koulun välinen keskustelu ja vuorovaikutus on jatkuvaa. Havaittuihin tarpeisiin pyritään reagoimaan mahdollisimman nopeasti.

Luokkaympäristöissä mahdollistetaan erilaisia tapoja oppia ja työskennellä. Oppilas voi tilanteen ja tarpeen mukaan opiskella yhdessä muun ryhmän kanssa, pienemmässä ryhmässä tai itsenäisesti. Tuki toteutetaan pääsääntöisesti oppilaan omassa luokassa opettajan ja koulunkäynninohjaajan tuella. Tarvittaessa opettaja tai koulunkäynninohjaaja voi siirtää oppilaan tai pienemmän oppilasryhmän kanssa viereiseen tilaan työskentelemään.

Erityisopettaja työskentelee koululla kahtena ja ajoittain kolmena päivänä viikossa. Erityisopettajan tuki toteutuu joustavasti joko oppilaan omassa luokassa, pienemmissä vaihtuvissa ryhmissä tai yksittäisen oppilaan kanssa. Tuen tarpeessa oleville oppilaille järjestetään lisäksi säännöllisesti tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa tukea.

Joustavat ryhmittelyt ja yhteisopettajuus

Joustavia ryhmittelyjä hyödynnetään oppilaiden tarpeiden ja opetettavan asian mukaan. 3.–4. luokalla on käytössä resurssitunti yhdessä 5.–6. luokan opettajan kanssa. Maanantaisin 3.-5.

luokan oppilaat opiskelevat lukemista yhdessä kahden luokanopettajan johdolla. Lisäksi 3.–4. luokassa toteutetaan yhteisopettajuutta kaksi kertaa viikossa.

Opetuksessa hyödynnetään tarvittaessa eriyttäviä tehtäviä ja materiaaleja erityisesti niissä oppiaineissa ja sisällöissä, joissa oppilaiden osaamisessa tai tuen tarpeissa on eroja. Näin oppilaat voivat harjoitella ja edetä omalle oppimiselleen tarkoituksenmukaisella tavalla.

Oppimisympäristön joustavuus

Oppimisympäristöjä ja työskentelytapoja muokataan oppilaiden tarpeiden mukaan. Käytössä on erilaisia keskittymistä ja rauhoittumista tukevia apuvälineitä, kuten painomatoja, erilaisia istuimia ja hypistelyleluja.

1.–2. luokan opetustilaa voidaan tarvittaessa jakaa sermeillä rauhallisemman työskentelytilan muodostamiseksi. 3.–4. ja 5.–6. luokkien käytössä on osalla oppitunneista myös muita koulun tiloja, kuten ruokala ja käsityöluokka. Koulun tiloja hyödynnetään joustavasti, jotta oppilaille voidaan tarvittaessa järjestää pienempiä työskentelyryhmiä tai rauhallisempi ympäristö opiskeluun.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä toteutetaan säännöllisesti kerran viikossa 1–2 oppitunnin ajan. Yhteistyön aikana esiopetusikäiset ja vuotta nuoremmat lapset (viskarit) sekä 1.–2. luokan oppilaat työskentelevät erilaisten tehtävien, leikkien ja pelien parissa. Toimintaa toteutetaan tilanteen mukaan joko koko ryhmän yhteisenä toimintana tai lapset jaetaan vaihteleviin pienempiin ryhmiin. Toiminnassa on mukana neljä aikuista, mikä mahdollistaa joustavat ryhmittelyt ja lasten yksilöllisemmän huomioimisen.

Säännöllinen yhteistyö tekee koulua ja sen toimintatapoja tutuiksi jo esiopetusvuoden aikana. Samalla se tukee lasten keskinäisiä suhteita ja helpottaa siirtymistä esiopetuksesta kouluun.

Yhteisöllisyys ja turvallinen koulupäivä

Portaan koulussa yhteisöllisyyttä rakennetaan koulun arjen yhteisissä tilanteissa ja toiminnassa. Pienen koulun vahvuutena on se, että eri-ikäiset oppilaat ja koulun aikuiset tuntevat toisensa. Yhteinen toiminta yli luokkarajojen vahvistaa oppilaiden keskinäisiä suhteita ja kokemusta kuulumisesta koko kouluyhteisöön.

Turvallisen ja hyväksyvän ilmapiirin rakentaminen kuuluu jokaisen koulupäivään. Oppilaiden välisiin ristiriitoihin ja kiusaamiseen pyritään puuttumaan varhaisessa vaiheessa. Oppilaita ohjataan toisten huomioimiseen, hyvään vuorovaikutukseen ja yhteiseen vastuuseen koulun ilmapiiristä.

ProKoulun toimintatavat tukevat koulun yhteistä hyvinvointia ja oppilaiden yhdenvertaista kohtaamista. Oppilaille opetetaan yhteisiä käyttäytymisodotuksia ja toivottua käyttäytymistä vahvistetaan erityisesti positiivisen palautteen avulla. Tavoitteena on huomata onnistumisia ja tehdä hyvä toiminta ja käyttäytyminen näkyväksi koulun arjessa.

Arviointi lukuvuodesta 2025–2026

Lukuvuoden 2025–2026 aikana Portaan koulussa inklusiota toteutettiin erityisesti joustavien opetusjärjestelyjen, pienryhmätyöskentelyn, erityisopettajan tuen, koulunkäynninohjaajien työpanoksen sekä opettajien välisen yhteistyön avulla. Pienen koulun vahvuutena oli oppilaiden hyvä tuntemus ja mahdollisuus reagoida havaittuihin tuen tarpeisiin nopeasti. Oppilaiden tilanteista ja tuen tarpeista keskusteltiin säännöllisesti opettajien, koulunkäynninohjaajien, erityisopettajan ja huoltajien kanssa.

Joustavien ryhmittelyjen ja koulun eri tilojen hyödyntäminen mahdollisti oppilaille rauhallisempia työskentelytilanteita ja tarvittaessa yksilöllisempää ohjausta. Erityisopettajan tuki ja tukiopeetus olivat tärkeä osa oppilaiden tarvitseman tuen toteuttamista.

Keskeiseksi kehittämiskohteeksi lukuvuoden aikana nousi erityisopettajan resurssin riittävyys. Erityisopettajan käytettävissä oleva aika ei ollut kaikissa tilanteissa riittävä suhteessa oppilaiden tuen tarpeisiin. Lukuvuodelle 2026–2027 erityisopettajan resurssia on lisätty, mikä mahdollistaa tuen säännöllisemmän ja joustavamman toteuttamisen sekä paremman reagoinnin oppilaiden yksilöllisiin tarpeisiin.

Esi- ja alkuopetuksen säännöllinen yhteistyö tuki lasten osallisuutta ja kouluyhteisöön kiinnittymistä. Yhteinen toiminta mahdollisti lasten työskentelyn erilaisissa ryhmissä ja teki koulun oppilaita, aikuisia ja toimintatapoja tutuiksi esiopetusikäisille jo ennen koulun aloittamista. Koulun alussa tämä näkyi merkittävästi. Ensimmäisen luokan oppilaat tiesivät jo, mistä mikäkin toiminto koulusta löytyy.

ProKoulun toimintatapojen ja positiivisen palautteen käyttöä jatkettiin osana koulun yhteisöllisen ja turvallisen toimintakulttuurin rakentamista. Oppilaiden onnistumisten huomioiminen ja yhteisten käyttäytymisodotusten vahvistaminen tukivat myönteistä ilmapiiriä koulun arjessa.

Lukuvuoden kokemusten perusteella inklusiota tukevia joustavia käytäntöjä on tarkoituksenmukaista jatkaa ja kehittää edelleen lukuvuonna 2026–2027. Erityisesti riittävien aikuisresurssien, erityisopettajan tuen, joustavien ryhmittelyjen ja käytettävissä olevien työskentelytilojen merkitys korostuu siinä, kuinka hyvin oppilaiden erilaisiin tarpeisiin voidaan vastata. Tavoitteena on jatkossakin reagoida tuen tarpeisiin mahdollisimman varhain ja löytää ratkaisuja, jotka tukevat sekä yksittäisen oppilaan oppimista ja hyvinvointia että koko ryhmän työskentelyä.

Portaassa 31.8.2026

Maria Mertanen
Rehtori